

Ireneusz Werbiński

"Duchowość misji współdzielonej : studium w świetle współczesnego Magisterium Kościoła", Jacek Kiciński, Wrocław 2013 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 22/1, 240-242

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jacek Kiciński CMF

Duchowość misji współdzielonej. Studium w świetle współczesnego Magisterium Kościoła

Wrocław 2013, ss. 255

Monografia autorstwa o. Jacka Kicińskiego CMF została opublikowana jako setna w ramach serii wydawniczej: „Rozprawy Naukowe PWT we Wrocławiu”. Pozycja ta wpisuje się w posoborową refleksję teologiczną nad rzeczywistością Kościoła i jego misji w świecie współczesnym. Autor stara się ukazać całościowe spojrzenie na wspólnotę Kościoła, akcentując przede wszystkim jej jedność w różnorodności.

Refleksja o. J. Kicińskiego przedstawiona została w dwóch zasadniczych wymiarach Kościoła: *ad intra* i *ad extra*. Wymiary te ukazują potrzebę nieustannego pogłębiania tożsamości i samoświadomości Kościoła w aspekcie jego posłannictwa. W tym kontekście Autor sytuuje obecność misji współdzielonej. Określa ją jako drogę zapoczątkowaną przez Jezusa Chrystusa. Misja ta opiera się na fundamentalnych zasadach jedności i wzajemnej miłości. Jest to zatem bardzo konkretna propozycja przejścia od współpracy wszystkich wierzących w Kościele do współuczestnictwa w życiu i posłudze każdego człowieka. Działanie to wymaga nowego sposobu przeżywania komunii i misji w Kościele, rozumianym jako wspólnota wspólnot. Takie postępowanie – jak zaznacza Autor – wiąże się w konsekwencji ze zmianą mentalności, polegającą na osiągnięciu dojrzałych relacji charakteryzujących się właściwym przeżywaniem wspólnoty oraz potrzebą wzajemności i komplementarności. Misja współdzielona staje się też odpowiedzią na współczesne znaki czasu, zwłaszcza te, które związane są z dzisiejszym kryzysem wspólnotowości.

W pierwszej części prezentowanej książki o. Kiciński ukazuje Kościół w soborowej perspektywie – rozumiany jako komunია osób. Mamy tu do czynienia z komplementarnością powołań. Niezwykle aktualnym problemem poruszonym przez Autora jest ukazanie osoby we wspólnocie Kościoła. Przypomina on, że osoba zawsze pozostaje drogą Kościoła. Odpowiedzią zaś na współczesny kryzys powołań jest postawa wierności wobec powołań i misji. Uwaga czytelnika zostaje zwrócona także na wspólnotę, która jest miejscem realizacji każdego powołania. Osoba bowiem jest nie tylko we wspólnocie, ale i ze wspólnotą. Jest ona w ten sposób bogactwem całego Kościoła. W ten sposób wspólnota staje się dla każdego człowieka darem i zadaniem. Jest to podstawa do mówienia o wielości i różnorodności darów hierarchicznych oraz charyzmatycznych udzielonych Kościołowi przez Ducha Świętego. Refleksja o. Jacka Kicińskiego jest więc bardzo mocno zakorzeniona w nauce o Kościele, zwłaszcza w dokumentach soborowych: *Lu-*

men gentium i *Gaudium et spes*, a także w posoborowej refleksji obecnej w adhortacjach apostołskich: *Christifideles laici*, *Pastores dabo vobis* czy *Vita consecrata*.

Na tej bazie powstała druga część monografii, która ukazuje Kościół w perspektywie *ad extra*. Jest to zatem przejście od komunii osób do komunii misji. Ojciec Kiciński swoją refleksję konfrontuje tu ze współczesnymi znakami czasu, w których Kościół realizuje swoje posłannictwo. Wskazuje zatem na postępującą laicyzację, globalizację, utratę poczucia misji i duchowe zagubienie. Rzeczywistości te mogą stać się z jednej strony przyczyną zagubienia tożsamości wielu osób, a z drugiej, właściwie odczytane, są okazją do pogłębienia refleksji nad istotą powołania chrześcijańskiego.

Odpowiedzią na jawiące się znaki czasu jest przede wszystkim komunii misji. Pierwszą płaszczyzną działań jest ewangelizacja samego siebie. Nie może bowiem człowiek przekazywać słowa Bożego innym, sam nie będąc Jego słuchaczem. Jest to zatem wskazanie na konieczność autoformacji w procesie ewangelizacji. W ten sposób dochodzimy do profetycznego wymiaru jedności. Ten aspekt jest szczególnie ważny w rzeczywistości dzisiejszego Kościoła, co bardzo często podkreśla papież Franciszek. Konsekwencją takiego działania jest postawa współodczuwania z Kościołem – *sentire cum Ecclesia*.

Końcowa część monografii poświęcona została zadaniom wspólnoty Kościoła wobec wyzwań ze strony społeczeństwa i kultury. Autor wskazuje tu na obecność misji współdzielonej. Niezwykle istotne staje się dziś umiejętność współuczestnictwa i współdziałanie w posłudze ewangelizacji. Stąd też akcentowana jest konieczność nieustannego prowadzenia ewangelizacji kultury i inkulturacji Ewangelii. Winno to dokonywać się w przestrzeni dialogu ze wszystkimi. Dzięki temu mogą być podejmowane działania na rzecz pokoju i sprawiedliwości.

Wszystko to domaga się całościowego spojrzenia na wspólnotę Kościoła. W tym kontekście Autor sytuuje konieczność nieustannego procesu pogłębionej formacji wierzących celem zrozumienia swojej tożsamości i obecności w Kościele i świecie. Wszelkie zaś relacje domagają się dojrzałości naznaczonej postawą współuczestnictwa i współodpowiedzialności.

Podsumowując całość opracowania o. J. Kicińskiego, należy zwrócić uwagę na aktualność prezentowanej monografii. Ponadto trzeba wyraźnie wskazać, że Autor wprowadza *novum* do teologicznej refleksji nad obecnością Kościoła w świecie współczesnym, wskazując na konieczność przejścia od współpracy do współdzielenia, współodpowiedzialności i współodczuwania w zakresie podejmowanej misji. Owocem tego jest duchowość misji współdzielonej. Opracowanie jest więc nowym, oryginalnym i twórczym spojrzeniem na rzeczywistość Kościoła i jego posłannictwa w świecie. Prezentowana monografia wpisuje się głęboko we współczesną refleksję teologiczną i stanowi ważny przyczynek w rozwoju posoborowej eklezjologii.

Bogactwo zgromadzonej literatury, przeprowadzona analiza i wyprowadzone wnioski dobitnie świadczą o kompetencjach Autora jako teologa duchowości. Głębokie osadzenie refleksji autora w Piśmie Świętym, Magisterium Kościoła i Tradycji nadają szczególny walor monografii, zwłaszcza współcześnie, gdy mamy niekiedy do czynienia z błędnymi interpretacjami nauki Kościoła w zakresie jego tożsamości i misji. Ponadto prezentowana pozycja daje odpowiedź na współczesną potrzebę duchowości, o której pisał Jan Paweł II w *Novo millennio ineunte*.

Ks. Ireneusz Werbiński